

Епідемія коронавірусу – спеціальні рішення для іноземців (оновлено)

У зв'язку із нинішньою епідеміологічною ситуацією, вступили в дію зміни у законодавствіⁱ, що зокрема передбачають особливі рішення, адресовані іноземцям у Польщі. Правила, що віднині є обов'язковими, надають іноземцям можливість легального перебування, якщо вони хочуть втілювати у життя мету перебування або не в змозі покинути територію Польщі у зв'язку із поширенням вірусу SARS-CoV-2.

На 30 днів з моменту відкликання стану епідемічної загрози або стану епідемії (залежно від того, який було оголошено останнім), продовжуються терміни:

- легального перебування іноземців, якщо ці терміни спливають у період стану епідемічної загрози або стану епідемії,
- дії «карт побиту» та тимчасових посвідчень особи іноземця,
- подачі документів на легалізацію перебування,
- дії вже виданих дозволів на роботу, дозволів на сезонну роботу, а також заяв від роботодавців про прийом іноземця на роботу.

Окрім того, видовжується терміни:

- у які іноземці повинні покинути територію Польщі,
- Добровільного повернення, вказані у рішеннях про зобов'язання іноземця до повернення на батьківщину.

Продовження легального перебування громадян третіх держав

Продовження легального перебування іноземця, який знаходиться на території Польщі на підставі:

- дозволу на тимчасове проживання

- польської візи

- у тому числі на основі Шенгенської візи та безвізового руху (короткотермінового перебування)ⁱⁱ

стосується випадків, у яких останній день легального перебування припадає на час, на який було введено стан епідемічної загрози або стан епідемії. Отже, йдеться про період від 14 березня 2020 р., коли було оголошено стан епідемічної загрози. У такому разі період легального перебування на території Польщі буде продовжений – відповідно до законодавства – на період 30 днів з моменту відкликання того стану, що був оголошений останнім.

Якщо іноземці перебувають у Польщі на основі документів, що дають право на короткотривале перебування (в тім у безвізовому русі), перебування вважатиметься легальним лише стосовно осіб, які перебували у Польщі на основі цих документів 14 березня 2020 р. Це не стосується осіб, які в'їхали до Польщі пізніше – у такому разі іноземець може перебувати на території Польщі

умовно легально. Він повинен подати документи про дозвіл на перебування у продовжений термін.

Продовження легального перебування іноземця не буде пов'язане із вміщенням у паспорті іноземця нової наклейки із візою, із видачею нової «карти побиту», а також інших документів. Не треба буде подавати нових прохань.

Іноземець може надалі втілювати у життя мету, з якою приїхав до Польщі, наприклад, працювати. Продовжено терміни дії дозволів на роботу, дозволів на сезонну роботу, а також робота на основі заяви від роботодавця про працевлаштування іноземця. Іноземець зможе залишити територію Польщі без оскарження у нелегальному перебуванні.

Продовження – відповідно до законодавства – термінів дії «карт побиту», а також тимчасових посвідчень особи іноземця

Нові правила передбачають продовження – відповідно до законодавства – термінів дії «карт побиту», а також тимчасових посвідчень особи іноземця (поль. TZTC – йдеться про документи, що видаються іноземцям, які клопочуть про надання міжнародного захисту), якщо терміни спливають у період, на який введено стан епідемічної загрози або стан епідемії. Термін дійсності цих документів продовжується на 30 днів з моменту відкриття того стану, що був останнім.

Це рішення важливе, тому що у даний момент тимчасово припинено безпосереднє обслуговування клієнтів. З приводу епідемії коронавірусу воєводські управління та Управління у справах іноземців не приймають відвідувачів. Іноземці можуть користуватися наявними в них документами доти, доки не буде можлива видача нових.

Продовження терміну подачі документів

Видовження термінів подачі документів є відповідне до закону. Йдеться про: документи про видачу дозволу на проживання, про продовження терміну дії візи, а також про продовження перебування у рамках безвізового руху, якщо термін випадає у період, на який оголошено стан епідемічної загрози або стан епідемії. Так, як і раніше, документи можна подавати в воєводські управління впродовж 30 днів від моменту відкриття того стану, що буде останнім.

Вищенаведене рішення стосується іноземців, які клопочуть про:

- видачу дозволу на тимчасове проживання, на постійне проживання, або у якості довготермінового резидента ЄС,
- продовження польської візи (із літерою D) або Шенгенської візи (із літерою C),
- це стосується лише громадян Бразилії, Аргентини, Чілі, Гондурасу, Коста-Ріки, Нікарагуа, Сінгапуру й Уругваю - Продовження періоду перебування у безвізовому русі (така можливість передбачена в угодах про безвізовий рух, укладених із цими державами).

Видовження терміну, у який необхідно покинути територію Польщі

На основі закону підлягають видовженню терміни, у які необхідно покинути територію Польщі – це відповідно до Ст. 299 Закону «Про іноземців» (йдеться, до прикладу, про доручення остаточного рішення про відмову надання дозволу на тимчасове проживання). Якщо термін випадає на період, на який проголошено стан епідемічної загрози або стан епідемії, він продовжується на 30 днів від моменту відкликання того стану, що буде останнім.

Продовження термінів добровільного повернення, що вказані у рішеннях про зобов'язання іноземців до повернення

Відповідно до законодавства, видовжується термін добровільного повернення іноземця на батьківщину, вказаний у рішенні про зобов'язання до повернення. Йдеться про термін, що спливає у період, на який проголошено стан епідемічної загрози або стан епідемії. Так, як у випадку інших рішень, викладених у законі, термін продовжується на 30 днів від моменту відкликання того стану, що буде останнім.

Громадяни ЄС, Європейського порозуміння про вільну торгівлю (EFTA), Швейцарської конфедерації, а також члени їхніх родин, які перебувають разом із ними

Введення у Польщі стану епідемічної загрози, а потім – стану епідемії, жодним чином не впливає на права, що стосуються перебування у Польщі громадян держав членів ЄС, Європейського порозуміння про вільну торгівлю (EFTA), Швейцарської конфедерації, а також членів їхніх сімей, які перебувають разом із ними. Їхні права не обмежені наявністю будь-яких дозволів чи документів.

До кінця 2020 р, тобто у т.зв. перехідний період, до громадян Об'єднаного Королівства Великобританії та Північної Ірландії ставляться так, як до громадян ЄС, а до членів їхніх родин – як до членів родин громадян ЄС.

Обов'язки щодо інформування сторін

У період, на який введено стан епідемічної загрози та стан епідемії, не мають застосування правила про бездіяльність органів, а також правила, у яких викладено обов'язки щодо інформування сторони або учасника розгляду справи про те, що її не буде розглянуто у визначений термін. Це означає, що у період розгляду справ про легалізацію перебування та надання міжнародного захисту, сторони не зобов'язані інформувати іншу про зміну терміну розгляду справи.

Управління з питань іноземців інформуватиме про усілякі наступні зміни у юридичних документах, що мають значення для перебування іноземців у Польщі. Будь ласка, слідкуйте за подальшими повідомленнями.

Особливі правові рішення для іноземців у зв'язку з епідемією вірусу SARS-CoV-2 (оновлення)

I. Загальна інформація

31 березня 2020 року набув чинності Закон від 31 березня 2020 року Про внесення змін до закону про особливі рішення, пов'язані із запобіганням, протидією і боротьбою з COVID-19, інших інфекційних захворювань і спричинених ними надзвичайних ситуацій, а також деяких інших законів (Зак. Вісник поз. 568), а 18 квітня 2020 року набув чинності Закон від 16 квітня 2020 року Про особливі інструменти підтримки у зв'язку з поширенням вірусу SARS-CoV-2 (Зак. Вісник поз. 695). Обидва ці закони вносять до закону від 2 березня 2020 року особливі рішення, пов'язані із запобіганням, протидією та боротьбою з COVID-19, інших інфекційних захворювань і спричинених ними надзвичайних ситуацій (Зак. Вісник поз. 374) - далі „спеціальний закон” - **ряд особливих правових рішень, спрямованих на вирішення проблем, викликаних епідемією вірусу SARS-CoV-2 для легалізації перебування іноземців у Польщі**. Ці рішення характеризуються перш за все тим, що більшість сприятливих для іноземців змін в області їх прав на перебування, відбуватимуться в силу самого закону. Іноземці, які досі перебували в Польщі легально, щоб мати можливість, відповідно до Закону, залишатися на її території в період стану епідемії, яка в даний час діє, **не мусять в цей період звертатись в органи публічної адміністрації з будь-якими заявами про надання або продовження Дозволу на перебування або візи або продовження періодів, протягом яких вони повинні залишити територію країни**.

Ці особливі правові рішення включають:

1. **продовження відповідно до Закону строків дії дозволу на тимчасове перебування, що закінчується в період епідемічної небезпеки або епідемічного стану – до закінчення 30-го дня, наступного за днем скасування того зі станів, який діяв останнім (ст. 15зч част. 3 спеціального закону);**
2. **продовження відповідно до Закону термінів перебування і термінів дії національних віз у випадках, коли останній день перебування за такими візами випадає в період стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану – до закінчення 30-го дня, наступного за днем скасування того зі станів, який діяв останнім (ст. 15зч част. 3 спеціального закону);**
3. **визнання відповідно до Закону легальним перебування іноземців на території Республіки Польща у випадках, коли в день, коли вперше було оголошено стан епідемічної небезпеки у зв'язку з вірусною інфекцією SARS-CoV-2, вони перебували на цій території на основі короткотермінових документів на перебування, тобто:**
 - a) **в рамках безвізового режиму,**
 - b) **на підставі Шенгенських віз, виданих польськими органами,**
 - c) **Шенгенські візи або довгострокові візи, видані іншими країнами Шенгенської зони,**

- d) документи на перебування, видані іншими країнами Шенгенської зони,
- e) довгострокові візи або документи на перебування, видані країнами-членами Європейського Союзу, які не є країнами Шенгенської зони (якщо відповідно до Закону Європейського Союзу такі візи або документи мають право на перебування на території Республіки Польща,
- з дня, що настає за останнім днем легального перебування на підставі цих документів до закінчення 30-го дня, наступного за днем скасування стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану, залежно від того, який діяв останнім (ст. 15з¹ част. 1 спеціального закону);
4. продовження відповідно до Закону строків дії дозволів на роботу та дозволів на сезонну працю, а також періодів допустимої роботи на підставі заяв про доручення виконання роботи іноземцем, внесених до Реєстру заяв – до закінчення 30-го дня, наступного за днем скасування того зі станів, який діяв останнім (ст. 15ззк спеціального закону);
5. продовження відповідно до Закону строків дії карт побиту, що випадають в період стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану – до закінчення 30-го дня, наступного за днем скасування того зі станів, який діяв останнім (ст. 15з² част. 1 спеціального закону);
6. продовження відповідно до Закону строків подання заявок на дозвіл на тимчасове перебування, дозвіл на постійне перебування, дозвіл на довготермінового резидента ЄС, на продовження візи або на продовження перебування в рамках безвізового режиму в період стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану – до закінчення 30-го дня, наступного за днем скасування того зі станів, який діяв останнім (ст. 15з спеціального закону);
7. продовження відповідно до Закону терміну залишення території Республіки Польща, що випадає в період стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану, що виникає зі ст. 299 част. 6 закону від 12 грудня 2013 року Про іноземців (Зак. Вісник за 2020 р., поз. 35) – до закінчення 30-го дня, наступного за днем скасування того зі станів, який діяв останнім (ст. 15ззза спеціального закону);
8. продовження відповідно до Закону термінів добровільного повернення, визначених у рішеннях про зобов'язують іноземця до повернення, що випадає в період стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану – до закінчення 30-го дня, наступного за днем скасування того зі станів, який діяв останнім (ст. 15зззб спеціального закону);
9. продовження відповідно до Закону термінів дії тимчасових посвідчень особи іноземця (TZTC), що підпадають що випадає в період стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану – до закінчення 30-го дня, наступного за днем скасування того зі станів, який діяв останнім (ст. 15з³ част. 1 спеціального закону);

Положення спеціального закону, що встановлюють ці особливі правові рішення, стосуються періодів стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану, оголошених у зв'язку з вірусною інфекцією SARS-CoV-2. У зв'язку з цим слід уточнити, що стан епідемічної небезпеки було оголошено з **14 березня 2020** року відповідно до розпорядження Міністра охорони здоров'я від

13 березня 2020 року Про оголошення на території Республіки Польща стану епідемічної небезпеки (Зак. Вісник поз. 433). Цей стан було скасовано з 20 березня 2020 року (розпорядження Міністра охорони здоров'я від 20 березня 2020 року Про скасування на території Республіки Польща стану епідемічної небезпеки (Зак. Вісник поз. 490). Того ж дня було оголошено стан епідемії -відповідно до розпорядження Міністра охорони здоров'я від 20 березня 2020 року Про оголошення на території Республіки Польща стану епідемії (Зак. Вісник поз. 491). **Цей стан діє в даний час.** Таким чином, слід зазначити, що якщо в положеннях, що встановлюють особливі правові рішення для іноземців, мова йде про період стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану, оголошених у зв'язку з зараження вірусом SARS-CoV-2, **цим слід розуміти як період, який почався 14 березня 2020 року.**

Положення спеціального закону здійснюються перенесення періодів та термінів дії дозволів та віз в єдиний спосіб, тобто **до закінчення 30-го дня, наступного за днем скасування того зі станів** (стан епідемічної небезпеки або епідемічний стану), **який діяв останнім.** Як вже зазначалося, в даний час діє епідемічний стан, якому передував стан епідемічної небезпеки. Таке формулювання Закону використовується для врахування такої можливості, що після діючого в даний час епідемічного стану знову буде введено стан епідемічної небезпеки. Тоді цей стан був б остаточно скасований пізніше і з його скасування слід було б відраховувати перенесення періодів і термінів дії дозволів, віз і документів, а також періодів перебування, визнаних за легальні.

II. Інформація про особливі правові рішення

1. Подовження відповідно до Закону термінів дії дозволів на тимчасове перебування

Дозвіл на тимчасове перебування - це дозвіл на перебування, що надається органи публічної адміністрації (воєводами, начальником Відділу у справах іноземців як органом вищого рівня) на визначений термін не більше 3 років (ст. 98 част. 2 Закону Про іноземців). Іноземцю, якому надано цей дозвіл, видається воєводою карта побиту, термін дії якого збігається з періодом дії наданого дозволу (ст. 243 част. 1 п. 1 Закону Про іноземців).

Спеціальний закон в даний час передбачає, що в разі, якщо останній день терміну дії дозволу на тимчасове перебування припадає на період стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану (як визначено вище), цей період відповідно до Закону продовжується до закінчення 30-го дня, наступного за днем скасування того зі станів, який діяв останнім. **Продовження терміну дії дозволу на тимчасове перебування відбувається автоматично.** Для цього не видаватиметься адміністративного рішення. Іноземцю також не доведеться подавати заяву на офіційне підтвердження цього факту.

Відповідно до Закону, продовження строку дії дозволу на тимчасове перебування **не спричинить за собою видачу нової карти побиту або заміни діючої.** Спеціальний закон виразно виключає правову основу для того, щоб воєводи в подібних ситуаціях здійснювали подібні дії.

Подовження відповідно до Закону термінів дії дозволів на тимчасове перебування призводить до можливості подальшої реалізації іноземцем цілей перебування на території Республіки Польща і користування з прав, що випливають із володіння дозволом, наприклад виконання праці на умовах, зазначених у дозволі на тимчасове перебування та працю (ст. 118 част. 1 закону Про іноземців) чи ведення підприємницької діяльності на тих самих умовах, що й польські громадяни, у разі дозволу на тимчасове перебування з метою з'єднання з сім'єю (ст. 159 част. 1 закону Про іноземців у зв. зі ст. 4 част. 2 п. 1 літ. ц закону від 06 березня 2018 року Про правила участі іноземних підприємців та інших іноземних осіб у господарському обороті на території Республіки Польща (Зак. Вісник за 2019 р., поз. 1655).

2. Подовження відповідно до Закону періодів і термінів дії національних віз

Національні візи - це довгострокові візи, що **видаються тільки польськими органами**, що дають право на в'їзд на територію Республіки Польща і постійне перебування на ній або на кілька наступних перебувань на цій території, **тривалістю в цілому не більше ніж 90 днів. Термін дії національної візи не може перевищувати 1 рік** (ст. 59 Закону Про іноземців).

Спеціальним законом передбачено, що в разі, коли останній день терміну перебування, на підставі даної візи (а, отже, останній день дозволеного перебування, зазначеного у днях у візовій наклейці) припадає на період стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану (як визначено вище), то цей період, а також термін дії самої візи відповідно до Закону продовжується до 30-го дня після дати скасування того зі станів, який діяв останнім. За своїми припущеннями, це рішення є аналогом рішення, що полягає в автоматичному продовженні термінів дії тимчасових дозволів на перебування. **Також в цьому випадку право на перебування на території Республіки Польща продовжується відповідно до Закону.** Ніякого адміністративного рішення для цього не видається. Не потрібно отримувати продовження візи відповідно до ст. 82 Закону Про іноземців. Подовження терміну перебування та строку дії національної візи також не передбачає видачі візової наклейки будь-яким польським органом у проїзному документі іноземця. Як і у випадку з картами побиту щодо продовження термінів дії дозволів на тимчасове перебування, законодавець виразно виключив підставу для того, щоб будь-який орган державної влади Республіки Польща (в країні або за кордоном) клеїв візову наклейку в проїзний документ.

3. Визнання легального перебування на території Республіки Польща іноземців, які перебували на цій території на основі так званих короткострокових документів на перебування, в тому числі в рамках безвізового режиму

Спеціальний закон вносить підставу до визнання легальним, відповідно до Закону, права до перебування іноземців, які в день 14 березня 2020 року (в день, коли вперше було оголошено стан епідемічної небезпеки у зв'язку із зараженням вірусом SARS-CoV-2) перебували на території Республіки Польща на підставі одного з нижче перерахованих документів на перебування:

- в рамках безвізового режиму,

URZĄD DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW

- Шенгенської візи, виданої польськими органами,
- Шенгенської візи, виданої органом іншої країни Шенгенської зони,
- довгострокової візи, виданої органом іншої країни Шенгенської зони,
- документу на перебування, виданого органом іншої країни Шенгенської зони,
- довгострокової візи, виданої країнами-членами Європейського Союзу, які не є країнами Шенгенської зони, якщо відповідно до Закону Європейського Союзу така віза дає право на перебування на даній території (стосується це тих випадків, коли іноземець користується певними формами так званої внутрішньої мобільності).
- документу про перебування, виданим органом іншої країни-члена Європейського Союзу, які не є країнами Шенгенської зони, якщо відповідно до Закону Європейського Союзу така віза дає право на перебування на даній території (стосується це тих випадків, коли іноземець користується певними формами так званої внутрішньої мобільності).

Перебування на території Республіки Польща в рамках безвізового режиму може виникати:

- зі звільнення від обов'язку мати візу для громадян певних країн згідно з додатком № II до Регламенту 2018/1806 Європейського парламенту та Ради від 14 листопада 2018 року із переліком третіх країн, громадяни яких повинні мати візи при перетині зовнішніх кордонів, та тих, чії громадяни звільняються від цієї вимоги,
- з міжнародної угоди, стороною якої є Республіка Польща,
- з одностороннього скасування візового режиму з боку Республіки Польща.

Каталог громадянств, пов'язаних із звільненням від візи, доступний за адресою:

<https://udsc.gov.pl/cudzoziemcy/obywatele-panstw-trzecich/chce-przyjechac-do-polski/czy-potrzebuje-wizy/>

Шенгенська віза - це віза, визначена ст. 3 пункту 22 Закону Про іноземців. Це положення стосується понять, які використовуються в ст. 2 пункти 2-5 Регламенту (ЄС) № 810/2009 Європейського Парламенту та Ради від 13 липня 2009 року про встановлення Кодексу Спільноти з візових питань (візовий кодекс) (Зак. Вісник ЄС Л 243 від 15.09.2009, стор. 1, з пізн. зм.). У будь-якому випадку, шенгенська віза - це віза, яка видається для запланованого перебування на території країн-членів (країн Шенгенської зони), що не перевищує 90 днів протягом кожного 180-денного періоду або транзиту через міжнародну транзитну зону аеропортів країн-членів (країн Шенгенської зони). Щоб шенгенська віза давала право перебувати на території Республіки Польща, вона повинна бути єдиною візою, тобто давати право перебувати на території всіх країн Шенгенської зони або бути візою з обмеженою територіальною чинністю, що охоплює територію Республіки Польща. Країни Шенгенської зони – крім Республіки Польща – це: Австрія, Бельгія, Чеська Республіка, Данія, Естонія, Фінляндія,

Франція, Греція, Іспанія, Нідерланди, Ісландія, Ліхтенштейн, Литва, Люксембург, Латвія, Мальта, Німеччина, Норвегія, Португалія, Словаччина, Словенія, Швейцарія, Швеція, Угорщина та Італія.

Довгострокова віза, видана органом іншої країни Шенгенської зони, щоб стати джерелом права на перебування на території Республіки Польща, повинна бути візою, зазначеною у ст. 18 част. 1 Конвенції від 19 червня 1990 р. До Шенгенської угоди від 14 червня 1985 року між урядами країн Економічного союзу Бенілюксу, ФРН та Французької Республіки про поступове скасування контролю на загальних кордонах (Зак. Вісник ЄС Л 239 від 22.09.2000, стр. 19 з пізн. зм. – Зак. Вісник ЄС Польське спеціальне видання, розділ 19, т. 2, стр. 9 з пізн. зм.), далі – „Виконавча Конвенція”, тобто віза на перебування понад 90 днів, оформлена у вигляді єдиної форми візи, визначеної законодавством Європейського Союзу, позначеної літерою „D”. Максимально допустимий термін перебування на територіях країн Шенгенської зони, крім тієї, оргаг якої видав цю візу, становить до 90 днів протягом 180 днів (ст. 21 част. 2а Виконавчої Конвенції).

Аналогічне рішення, що стосується свободи пересування по шенгенській зоні поширюється на іноземців, які мають документи на перебування, видані органами однієї з країн цієї зони і діючий проїзний документ (ст. 21 пункт 1 Виконавчої Конвенції).

Крім того, слід мати на увазі, що законодавство Європейського Союзу у сфері міграції передбачає, що візи для довготривалого перебування та документів на перебування, видані органами влади окремих країн-членів Європейського Союзу, незалежно від того, чи є вони країнами, які повною мірою застосовують досягнення з Шенген, можуть являти собою у відповідних випадках основу для перебування на територіях інших країн-членів Європейського Союзу з метою використання окремих форм так званої внутрішньої мобільності. Таке положення передбачає:

- директива 2014/66/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 травня 2014 року Про умови в'їзду та перебування громадян третіх країн в рамках переведення всередині підприємства (Зак. Вісник ЄС I 157 від 27 травня 014 року, стор. 1-21) та
- директива 2016/801 Європейського Парламенту та Ради (ЄС) від 11 травня 2016 року Про умови в'їзду та перебування громадян третіх країн з метою наукових досліджень, навчання, тренінгів, участі у волонтерстві, програмах обміну школярів або освітніх проектах та роботи в якості *au pair* (версія перетворена) (Зак. Вісник ЄС Л 132 від 21.05.2016, стр. 21).

Положення польського Закону, що реалізують обидві ці директиви, передбачають такі форми мобільності, що базуються на наданні документу на перебування або візи на довготривале перебування, виданої органами влади інших країн-членів Європейського Союзу, пов'язаних цими директивами, які не пов'язані із зобов'язанням отримати дозвіл на тимчасове перебування на території Республіки Польща:

- короткострокова мобільність працівника управлінського персоналу, фахівця або співробітника, що проходить стажування, в рамках переведення всередині підприємства –

URZĄD DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW

пункту термін перебування до 90 днів протягом 180 днів на території Республіки Польща (ст. 3, п. 7 і ст. 139н п. 1 Закону Про іноземців) (тільки на підставі документу на перебування);

- мобільність студентів – допустимий термін перебування до 360 днів на території Республіки Польща (ст. 3 п. 71 і ст. 149б п. 1 Закону Про іноземців);
- короткострокова мобільність науковця – допустимий термін перебування до 180 протягом 360 днів (ст. 3 п. 7г та ст. 156б част. 1 Закону Про іноземців);
- короткострокова мобільність члена сім'ї науковця – допустимий термін перебування до 180 днів протягом 360 днів (ст. 3 п. 7г та ст. 169а част. 1 Закону Про іноземців).

Вищезазначеними директивами не пов'язані Республіка Ірландія та Данія, а також ці директиви не входять до Закону Європейського Союзу, з яким пов'язані під час перехідного періоду Сполучене Королівство Великобританії та Північної Ірландії після виходу з ЄС, і тому візи та документи з цих країн не є джерелом права на мобільність.

Перебування, визнане легальним відповідно до ст. 15з1 част. 1 спеціального закону - є національною, своєрідною формою документів на перебування. Вона не є рівнозначною продовження будь-яких віз або документів або продовження допустимого перебування в рамках безвізового режиму. Використання цієї правової основи для перебування на території - як і у випадку інших правових рішень спеціального закону, присвячених іноземцям - жодним чином не залежить від подання будь-яких заяв, видачі дозволів чи документів.

Термін перебування, що вважається легальним, починається на наступний день після останнього дня легального перебування на підставі віз, документів на перебування або безвізового режиму і буде тривати до закінчення 30-го дня, наступного за днем скасування стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану (який діяв як останній). Використання цього права залежить від подальшого перебування іноземця на території Республіки Польща. Виїзд з цієї території призведе до того, що іноземець не зможе претендувати на це право в якості самостійного титулу для повторного в'їзду на територію Республіки Польща.

Іноземці, перебування яких на території Республіки Польща, вважатиметься легальним згідно зі ст. 15з¹ част. 1 спеціального закону, матимуть право працювати на території Республіки Польща за умови наявності дійсного дозволу на роботу або діючого дозволу на сезонну роботу або якщо у них є заява про доручення роботи іноземцю, внесена до реєстру заяв. Це стосуватиметься також випадків, коли строк дії дозволу на роботу або дозвіл на роботу буде продовжено відповідно до Закону відповідно до ст. 15ззк част. 1 спеціального закону, та у випадку, коли строк допустимої роботи на підставі заяви, внесеної до реєстру заяв, буде продовжений на підставі ст. 15ззк част. 3 цього закону. Окреме регулювання, що стосується доступу іноземців до польського ринку праці на основі цього виду правової бази, було необхідним в спеціальному законі, тому що це не є свого роду підставою перебування відомою зі ст. 87 част. 1 Закону від 20 квітня 2004 року Про сприяння зайнятості та заклади ринку праці.

4. Продовження відповідно до Закону дозволів на роботу, дозволів на сезонну роботу та допустимих періодів виконання роботи на підставі заяв про доручення виконання роботи іноземцю, внесених до реєстру заяв.

Дозвіл на роботу є адміністративним рішенням, що визначає право іноземця на виконання роботи на території Республіки Польща за умови, що він проживає на цій території на основі однієї з перерахованих в ст. 87 част. 1 п. 12 Закону від 20 квітня 2004 року Про сприяння зайнятості та заклади ринку праці (Зак. Вісник з 2019 р., поз. 1482, зі зм.) підстав перебування, наприклад:

- дозвіл на тимчасове перебування (за винятком дозволу у зв'язку з обставинами, що вимагають короткотермінового перебування - ст. 181 Закону Про іноземців),
- національна віза або шенгенська віза, видана польським органом (за винятком візи з туричною метою, візи для використання тимчасового захисту і для прибуття з гуманітарних причин, у зв'язку з інтересами держави або міжнародними зобов'язаннями),
- віза, видана іншою країною Шенгенської зони,
- документ про перебування, виданий іншою країною Шенгенської зони,
- в рамках безвізового режиму,

Дозволи на роботу, що видаються воєводами на обмежений термін, не більше 3 років (як виняток 5 років – в тому випадку, якщо виконання роботи передбачає виконання функцій у правлінні юридичної особи, в якій на день подачі заяви працює більше 25 осіб).

Особливим видом дозволу на роботу є дозвіл на сезонну роботу, що видається старостами для іноземців, які виконують сезонну роботу, тобто роботу у сфері діяльності, визначеній у розпорядженні Міністра сім'ї, праці та соціальної політики від 8 грудня 2017 року щодо підкласів діяльності згідно з польською класифікацією діяльності (ПКД), в яких видаються дозволи на сезонну роботу іноземця (Зак. Вісник. за 2019 рік., поз. 1845).

Також цей дозвіл видається на обмежений термін. Однак він не може бути більшим 9 місяців в календарному році.

Особливою формою надання іноземцю доступу до польського ринку праці є інститут заяви про доручення виконання роботи іноземцю, внесеної до реєстру заяв. Вона доступна для громадян 6 держав: Республіки Вірменія, Республіки Грузія, Республіки Білорусь, Республіки Молдова, Російської Федерації та України (§ 2 постанови Міністра сім'ї, праці та соціальної політики від 8 грудня 2017 року щодо країн, відносно громадян яких застосовуються деякі положення, що стосуються дозволу на сезонну працю і положення, що стосуються заяв про доручення виконання роботи іноземцю (Зак. Вісник. поз. 2349) і полягає у звільненні від обов'язку отримання дозволу на роботу у разі виконання іншої роботи ніж сезонна робота (у вищезазначеному розумінні) на строк, що не перевищує 6 місяців протягом наступних 12 місяців

(незалежно від кількості суб'єктів що надають цьому іноземцю виконання роботи), за умови, що районна адміністрація праці перед початком виконання роботи іноземцем внесла заяву про доручення виконання роботи іноземцю до реєстру заяв, а робота виконується на умовах, зазначених у цій заяві. Однією з видів інформації, що подаються суб'єктом, що доручає виконання роботи в заяві, що підлягає внесенню до реєстру заяв, є інформація про період або періоди роботи, які пропонується іноземцю (ст. 88з част 1 п. 3 літ. д Закону Про сприяння зайнятості та закладах ринку праці).

Спеціальний закон передбачає рішення, що дозволяє іноземцям виконувати роботу довше - на підставі наявних у них дозволів на роботу, дозволів на сезонну роботу і заяв про доручення виконання роботи іноземцю, якщо повноваження, що випливають з них, закінчуються в період стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану (як визначено вище). Бо, якщо термін дії дозволу на роботу або дозволу на сезонну роботу випадає на один з цих періодів, то він буде продовжений згідно закону до 30-го дня, слідуєчого за днем скасування того зі станів, який був останнім. Аналогічне рішення застосовується в тому випадку, якщо іноземець до цього часу мав дозвіл на роботу або дозвіл на сезонну роботу, які були продовжені рішенням з цього питання, і кінець періоду продовженого дозволу випадав на період одного зі станів.

Щодо заяв про доручення виконання роботи іноземцю, які були внесені до обліку заяв на підставі ст. 88з част. 2 закону Про сприяння зайнятості та заклади ринку праці, спеціальний закон передбачає, що в ситуації, коли кінець періоду, зазначеного в заяві як період роботи (про яку йдеться вище) припав на період стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану, іноземець зможе виконувати роботу, яка передбачена цією заявою протягом пізнішого періоду, до закінчення 30 дня, наступного за днем скасування того зі станів, який діяв як останній, будучи далі звільненим від обов'язку отримання дозволу на роботу. Якщо в заяві зазначено кілька періодів виконання роботи, кінець яких припадає на час епідемічної небезпеки або епідемічного стану, іноземець може виконувати роботу також в періоди, які не вказані в якості періодів виконання роботи. На практиці в період епідемічної небезпеки або епідемічного стану роботу на підставі заяви або декількох заяв про доручення виконання роботи іноземцю можна буде виконувати більше 6 місяців протягом наступних 12 місяців.

Як і у випадку продовження строків дії дозволів на тимчасове перебування, цей результат у вигляді продовження строків дії дозволів на роботу та дозволів на сезонну роботу, а також періодів допустимої роботи на підставі заяв про доручення виконання роботи іноземцю, відбуватиметься автоматично, згідно із законом. Джерелом права на подальше виконання роботи іноземцем не буде ні адміністративне рішення, ні матеріально-технічне діяння.

5. Продовження відповідно до Закону термінів дії карт побиту.

Спеціальний закон також передбачає спеціальне регулювання, яке передбачає продовження згідно закону термінів дії карт побиту, кінець яких випадає на період епідемічної небезпеки або епідемічного стану. Положення ст. 15з² част 1 спеціального закону поширюється на всі карти

побиту, які видаються відповідно до положень польського права громадянам третіх країн, - тобто іноземцям, які мають:

- дозвіл на тимчасове перебування,
- дозвіл на постійне перебування,
- дозвіл на перебування довготермінового резидента Європейського Союзу,
- дозвіл на перебування з гуманітарних причин,
- статус біженця,
- додатковий захист.

Результатом дії даного положення стане продовження терміну дії карти побиту до 30-го дня, наступного за днем скасування того зі станів (епідемічної небезпеки або епідемічного стану), який буде діяти останнім. У той же час закон прямо виключає, що зі зміною терміну дії документа може бути пов'язана видача нового документа або його заміна. Іноземець в щоденному правовому обороті зможе користуватися наявним документом як дійсним, незважаючи на закінчення зазначеної в ньому дати закінчення терміну дії.

6. Продовження відповідно до Закону термінів подачі заяви на отримання дозволу на тимчасове перебування, дозволу на постійне перебування, дозволу на перебування довгострокового резидента ЄС, на продовження візи або на продовження перебування в рамках безвізового руху.

Окремі положення закону про іноземців наказують іноземцям, які вже знаходяться на території Республіки Польща, подати визначені заяви, пов'язані з легалізацією їх перебування на цій території протягом термінів, які визначає термін їх легального перебування (наприклад, на підставі наявного дозволу на тимчасове перебування, візи, перебування в рамках безвізового режиму).

Це такі положення:

- ст. 105 част. 1 Закону Про іноземців - щодо заяви про надання дозволу на тимчасове перебування
- ст. 202 част. 1 Закону Про іноземців - щодо заяви про надання дозволу на постійне перебування
- ст. 202 част. 1 - застосовується відповідно до направлення до ст. 223 Закону Про іноземців - щодо заяви про надання дозволу на перебування довгострокового резидента Європейського Союзу,
- ст. 85 част. 1 Закону Про іноземців - щодо заяви про продовження візи,

- ст. 300 част. 2 Закону про іноземців - щодо заяви про продовження перебування в рамках безвізового руху.

Своєчасна подача заяви, зумовлює те, що в ході провадження, яке повинно призвести до видачі дозволу або іншої дії (продовження візи, продовження перебування в рамках безвізового руху) перебування іноземця на території Республіки Польща буде вважатися законним, незалежно від виду закінчення цього провадження (наприклад, ст. 108, част. 1 пункту 2 Закону Про іноземців) або, додатково самої допустимості проведення провадження (у разі продовження візи, дозволу на постійне перебування та дозволу на перебування довгострокового резидента ЄС подача заяви під час нелегального перебування буде підставою для видачі постанови про відмову початку провадження).

У зв'язку з введенням стану епідемічної небезпеки, про що говорилося раніше, 16 березня 2020 року воєводські адміністрації тимчасово призупинили з огляду на необхідність безпосереднє обслуговування клієнтів, що, по суті, унеможливило іноземцям реалізацію вимоги особистої подачі заяви щодо вищезазначених справ і в строки, які встановлює їх теперішня підстава легального перебування, або щодо особистої явки за викликом органу. Тому законодавець прийняв рішення про те, щоб терміни на подачу таких заяв – якщо вони припадали б на період стану епідемічної небезпеки або стану епідемії (що, по суті, збігається з датою припинення прямого обслуговування клієнтів в воєводських адміністраціях) – були, відповідно, продовжені відповідно до закону, тобто до закінчення 30-го дня, наступного за днем скасування того зі станів, який був останнім. Іноземці, які скористаються з цього рішення, тобто подадуть заяви протягом продовженого терміну (зокрема, вже після відновлення безпосереднього обслуговування в воєводських адміністраціях) **також будуть бенефіціарами положення перебування, що вважатиметься легальним в період, що передує подачі заяви**, і правова основа цього перебування впливатиме з окремих положень, що регулюють легальність перебування в ході провадження, тобто.:

- **ст. 108 част. 1 п. 2 Закону Про іноземців - щодо заяви про надання дозволу на тимчасове перебування**

- ст. 206 част. 1 п. 2 Закону Про іноземців - щодо заяви про надання дозволу на постійне перебування

- ст. 206 част. 1 п. 2 - що застосовується відповідно до направлення до ст. 223 Закону Про іноземців - щодо заяви про надання дозволу на перебування довгострокового резидента Європейського Союзу,

- ст. 87 част. 1 п. 2 Закону Про іноземців - щодо заяви про продовження візи,

- ст. 300 част. 4 Закону про іноземців - щодо заяви про продовження перебування в рамках безвізового руху.

Отже, це є умовним рішенням, з якого зможуть скористатися **всі іноземці, зокрема ті, яких не стосуються особливі рішення спеціального закону, описані вище**, наприклад, іноземці, що знаходяться на території Республіки Польща в рамках безвізового режиму, які, прибули на територію після 14 березня 2020 року. Умовою його використання буде те, щоб згодом оформити одну з відповідних заяв.

Те, що перебування іноземця вже в період, що **передуює** подачі заяви **буде вважатися легальним, спираючись на конкретні положення Закону Про іноземців**, означає, що іноземець **зможе використати певні права в цей період, в тому числі, зокрема, дозвіл на роботу** у випадках, передбачених законом Про сприяння зайнятості та заклади ринку праці, тобто.:

а) на підставі ст. 88г част. 1б цього закону - у разі, якщо він має дозвіл на роботу (строк дії якого буде продовжено відповідно до вищевказаних положень) у зв'язку з чим, зможе виконувати роботу на умовах, зазначених у цьому дозволі, за умови, що потім подасть (у продовжений строк) заяву про видачу:

- дозволу на тимчасове перебування та роботу (ст. 114 част. 1 або ст. 126 Закону Про іноземців),
- дозволу на тимчасове перебування для виконання роботи в професії, що вимагає високої кваліфікації (ст. 127 Закону Про іноземців),
- дозволу на тимчасове перебування з метою ведення підприємницької діяльності - для виконання роботи, що полягає на виконанні функцій члена правління товариства з обмеженою відповідальністю або акціонерного товариства, або веденні справ командитного товариства або командитно - акціонерного товариства як генеральний партнер, або дії в якості прокурора (ст. 142 част. 3 Закону Про іноземців),
- дозволу на перебування довгострокового резидента Європейського Союзу,
- з метою виконання роботи, яка виконувалася до цього

б) на підставі ст. 88за част. 3 цього закону – у разі, коли він має заяву про доручення виконання роботи для іноземця, внесена в реєстр заяв (що, згідно з наведеними вище положеннями, дозволило виконувати роботу протягом довших періодів, ніж визначені спочатку і не беручи до уваги правило 6 місяців протягом наступних 12 місяців), у зв'язку з чим, зможе виконувати роботу на умовах не гірших, ніж викладені у заяві, та подасть потім (протягом продовженого терміну), з метою продовження виконання тієї ж роботи заяву про видачу дозволу на тимчасове перебування і роботу (арт. 114 част 1 Закону про іноземців).

7. Продовження відповідно до Закону строків виїзду з території Республіки Польща відповідно до ст. 299 част. 6 Закону Про іноземців

У ст. 299 част. 6 Закону про іноземців визначено обов'язок для іноземців залишити в визначений термін територію Республіки Польща, тим самим не піддаючи себе застосуванню

URZĄD DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW

зобов'язання до повернення. Це положення одночасно розрізняє терміни виконання цього обов'язку. І таким чином, 30-денний термін встановлюється для іноземців, остаточне рішення щодо яких закриває їм шлях до легалізації перебування або яким таке рішення було оголошено в якості остаточного (рішення вищого органу).

Адміністративні рішення, з якими пов'язаний цей результат - це рішення про:

- відмову в продовженні шенгенської візи,
- відмову в продовженні національної візи,
- відмову в наданні дозволу на тимчасове перебування,
- відмову в наданні дозволу на постійне перебування,
- відмову в наданні дозволу на перебування довгострокового резидента ЄС,
- припинення провадження у справі продовження шенгенської візи,
- припинення провадження у справі продовження національної візи,
- припинення провадження у справі надання дозволу на тимчасове перебування,
- припинення провадження у справі надання дозволу на постійне перебування,
- припинення провадження у справі надання дозволу на перебування довгострокового резидента ЄС,
- анулювання дозволу на тимчасове перебування,
- анулювання дозволу на постійне перебування,
- анулювання дозволу на перебування довгострокового резидента ЄС,
- відмова у наданні статусу біженця та наданні додаткового захисту,
- визнання заяви про надання міжнародного захисту неприйнятною,
- припинення розгляду про надання міжнародного захисту,
- позбавлення статусу біженця,
- позбавлення додаткового захисту.

У свою чергу 7-денний термін був встановлений щодо іноземців, які відповідно до ст. 31 част. 1 Закону про іноземців в особливо обгрунтованих випадках через їх стан здоров'я не були передані третій державі, незважаючи на рішення про відмову у в'їзді. Цей термін рахується від дня, коли припинилися причини невідачі іноземця в третю державу.

У зв'язку з тим, що протягом останніх тижнів були значно обмежені можливості пересування через кордони сусідніх з Республікою Польща країн, реалізація зобов'язання покинути територію Республіки Польща у встановлені законом терміни стала в багатьох випадках

неможливою. Відповідно, спеціальний закон вводить рішення про відповідне **законодавче** продовження такого терміну - у разі, якщо його кінець випадав на період стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану. Тоді він буде продовжений до 30-го дня від дня закінчення того зі станів, який діяв останнім.

Продовження термінів відповідно до закону буде стосуватися тих термінів, які почалися ще до 14 березня 2020 року, але до цієї дати ще не минули, а також до тих, які почалися б в період стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану. Таким чином, у разі вручення в період з 14 березня 2020 р. сторони (довіреній особі, іншому представнику) одного з перерахованих вище рішень, яке є остаточним, термін виконання зобов'язання покинути територію Республіки Польща - якщо не закінчиться до скасування стану епідемії (або можливого подальшого стану епідемічної небезпеки) - буде продовжений відповідно до закону.

8. Законодавче продовження строків добровільного повернення

У рішеннях про зобов'язання іноземця до повернення (які в сучасному правовому стані є еквівалентом колишніх рішень про депортацію), як правило, визначається термін добровільного повернення, який становить від 15 до 30 днів, і відповідно до ст. 315 част. 1 Закону про іноземців починається від дати отримання рішення. Винятково, у разі одночасного провадження щодо надання дозволу на перебування, продовження візи, провадження про надання міжнародного захисту, цей період триває з тих пір, коли конкретне рішення, яке припиняє дане одночасне провадження стане остаточним або буде вручене як остаточне. Суть цього терміну полягає в тому, що він дозволяє іноземцю, який є одержувачем рішення про зобов'язання до повернення, повну реалізацію зобов'язань, що впливають з цього рішення, без необхідності використання заходів примусу. З причин, відповідних строкам виїзду з території Республіки Польща згідно ст. 299 част. 6 Закону про іноземців, виконання конкретних обов'язків у встановлені терміни стало в даний час у багатьох випадках неможливим. Відповідно, спеціальний закон аналогічним чином продовжує терміни добровільного повернення, закінчення яких випало б на період стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану. Продовження відбувається до 30-го дня, наступного за днем скасування того зі станів, який був останнім. Як і у випадку інших рішень спеціального закону, цей правовий ефект реалізується автоматично, в силу самого закону. Джерелом продовження строку виконання обов'язку за рішенням про зобов'язання іноземця до повернення не є жодне рішення, і іноземець не повинен подавати заяви про продовження строку добровільного повернення відповідно до ст. 316 закону Про іноземців.

Продовження термінів відповідно до закону буде застосовуватися як щодо тих термінів, які почалися ще до 14 березня 2020 року, але до цієї дати не закінчилися, а також щодо тих, які почалися б в період стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану. Таким чином, це буде стосуватися також рішень про зобов'язання іноземця до повернення, які будуть видані протягом дії одного з цих станів.

9. Законодавче продовження термінів дії тимчасових посвідчень особи іноземця (TZTC).

Тимчасові посвідчення особи іноземця - це документи, що видаються іноземцям, які просять міжнародного захисту. Протягом періоду своєї дії вони підтверджують особу іноземця під час його перебування на території Республіки Польща, а також дають право іноземцям та неповнолітнім дітям, яких стосуються ці посвідчення на перебування на території Республіки Польща до закінчення провадження про надання міжнародного захисту остаточним рішенням (ст. 55а част. 1 закону від 13 червня 2003 року Про надання іноземцям захисту на території Республіки Польща (Зак. Вісник від 2019 року поз. 1666). Спеціальний закон передбачає відповідне рішення - узгоджене з іншими рішеннями, що стосуються іноземців - яке передбачає продовження відповідно до закону строків дії таких документів, якщо їх кінець випадав би на період стану епідемічної небезпеки або епідемічного стану. Продовження терміну дії документів відбудеться до 30-го дня, наступного за днем скасування того зі станів, який був останнім. Як і в разі продовження термінів дії карт побиту, це продовження не буде підставою для видачі нового тимчасового посвідчення особи іноземця. Іноземець зможе використовувати попередній документ як дійсний.

ⁱ Закон «Про особливі рішення, пов'язані із запобіганням, протистоянням та боротьбою із COVID-19, іншими заразними захворюваннями, а також із кризовими ситуаціями, викликаними ними» від 2 березня 2020 р. («Законодавчий вісник» п. 374 із наступними змінами), що був змінений:

1) у Законі «Про зміну у законі Про особливі рішення, пов'язані із запобіганням, протистоянням та боротьбою із COVID-19, іншими заразними захворюваннями, а також із кризовими ситуаціями, викликаними ними, а також у деяких інших законах» від 31 березня 2020 р. («Законодавчий вісник» п.568), що вступив у дію 31 березня 2020 р., а також

2) у Законі «Про особливі інструменти підтримки у зв'язку із поширенням вірусу SARS-CoV-2» від 16 квітня 2020 р. («Законодавчий вісник» п. 695), що вступив у дію 18 квітня 2020 р.

ⁱⁱ Йдеться про перебування на підставі:

- безвізового руху,

- Шенгенської візи,

- візи, що було видано іншою державою Шенгенської зони (йдеться також про візу, що дає право на перебування у період понад 90 днів),

- документа, що дає право на перебування, виданого іншою державою Шенгенської зони,

- довготермінової візи, виданої іншою державою-членом Європейського Союзу, що не належить до Шенгенської зони, якщо – відповідно до законодавства Європейського Союзу – вона дає право на перебування на території Польщі,

- документа, що дає право на перебування, виданого іншою державою-членом Європейського Союзу, що не належить до Шенгенської зони, якщо – відповідно до законодавства Європейського Союзу – вона дає право на перебування на території Польщі.